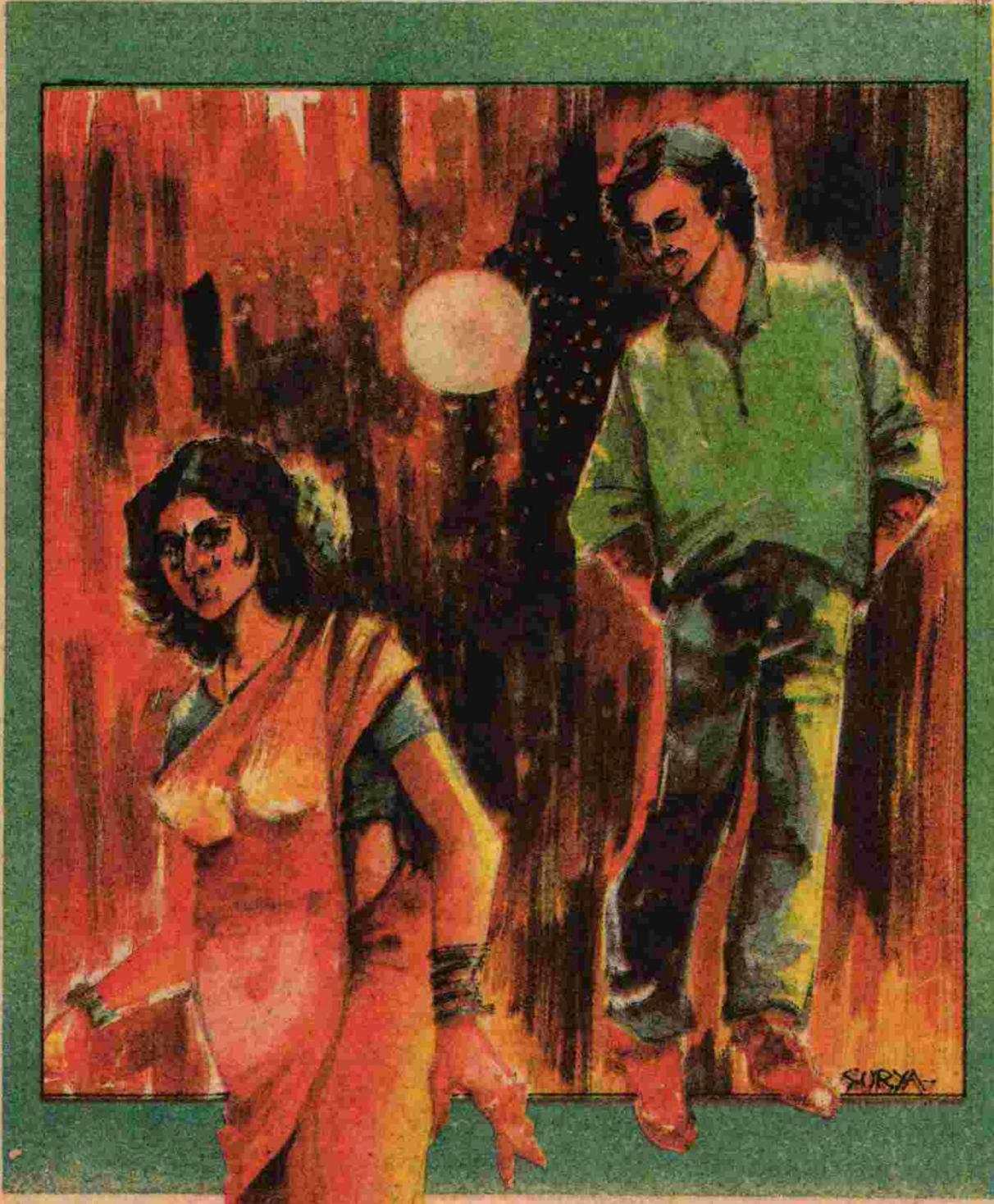

యశోధర కళ్ళు తెరిచి చుట్టూ చూసింది. దీపాలు మనకగా వెలుగుతున్నాయి. అడపా దడపా చంటిపిల్లల ఎడువులు, తల్లుల జోకట్టడాలు తప్పించి వా ర్థంశ దాదావు నిశ్శబ్దంగా ఉంది. యశోధర పక్కకి వత్తిగిల్లబోయింది. పొత్తికడుపులో మెలి తిప్పినట్లు పోట్లు. భరించలేని బాధతో "అమ్మా!" అంది. ఎవరికో ఇంజక్షన్ చేయడానికి అటుగా వెళ్తున్న సిస్టర్ ఆమె దగ్గరగా వచ్చి "ఎలా ఉంది?" అంది. "బాగా నొప్పిగా ఉంది సిస్టర్!" సిస్టర్ స్మైల్ పెట్టి చూసింది. ఆమె చీ రంశ వ్రరగా తడిసిపోయింది. "మై గుడ్ నెస్! ఓవర్ ఖీడిం గవుతోంది!" అంటూ

డాక్టర్ని విలుచు కొచ్చింది. డాక్టర్ వచ్చి కండిషన్ చూసి వెంటనే లేబర్ రూమ్లోకి తీసుకురమ్మంది. సిస్టర్ ఆమెను బల్ల మీద పడుకోబెట్టి కళ్ళ మీద దూది పెట్టి బాండేజ్ కడుతుంటే, "ఎందుకు?" అంది యశోధర భయంగా. "ఊరికే వ్రశ్శ లెయ్యక పడుకోమ్మా!" అంది సిస్టర్ చిరాగ్గా. యశోధర ఊపిరి బిగబెట్టి కొయ్యలా వడుకొంది. ఆమె రెండు కాళ్ళను బల్లకి అటూ ఇటూ ఉన్న రాడ్స్ కి బెల్టుతో బంధించింది సిస్టర్. ఏవో కత్తెర్ల, కత్తుల శబ్దాలు. ఆమె శరీరం హిమపాతం సోకినట్లు వణికింది. "భయం లేదులే! కాని... చదువుకొని ఈ వని

ఎందుకు చేశావ్?" అంది డాక్టరు కొంత ఊరడింపు, మరికొంత మందలింపు కలగలిపిన కంఠస్వరంతో. ఏ వనో తెలియక మౌనం వహించింది యశోధర. "ఎబార్నన్ లీగలై జయ్యాక కూడా మీ రిలాంటి నాటు మందులు మింగి ప్రాణాల మీదకి తెచ్చుకొంటుంటే ఏదైనా జరిగితే అది డాక్టర్ల మీదకి రాదూ?" యశోధర అంత బాధలోనూ త లూపింది. సున్నితమైన శరీర భాగంలోకి కరుకైన కత్తి వ్రవేళించి కదిలించి కెలుకుతుంటే యశోధర ఆ బాధని భరించలేకపోయింది. పళ్ళు బిగువున పెదవుల్ని బిగించినా మూసిన కనురెప్పల కిందుగా కన్నీరు జారి చెంపల్ని తడిచేస్తోంది. "కొంచెం ఓర్పుకోవాలి!" అంది డాక్టరు. ఆ వెంటనే గర్భంలో బలవంతాన పిండాన్ని లాగెయ్యడం వలన కలిగిన బాధకి కెప్పు మంది యశోధర. "ష! అప్పు డింత బాధవడాలని తెలియదా?" అంది నర్స్ కాస్త మోటుగా. "తప్పు సిస్టర్, ఆడదానివై ఉండి చాలా తెలివిగా మాట్లాడుతున్నా ననుకోకు" అంది డాక్టరు కోపంగా. యశోధర బాధలోంచి మగతలోకి జారిపోయింది. డ్రెస్ చేయడం ముగించి ఆమెను వార్డులోకి తీసుకొచ్చారు. "చాలా బ్లడ్ పోయింది. వెంటనే బ్లడ్ ఎక్కించాలి" అని చెప్పి మరో కేసు చూడానికి వెళ్ళిపోయింది డాక్టరు.

యశోధరకి స్పృహ వచ్చేసరికి సాయంత్రం నాలుగంట లవుతోంది. అప్పుడే వార్డులోకి విజిటర్స్ రావడం ప్రారంభించారు. యశోధర పక్క బెడ్ మీద ఒక కమ్మాయి ఉంది. ఆమె పక్కన ఆమె తల్లి ఉంది. ఆమె భర్త కాబోలు బుట్ట నిండా పళ్ళు, హార్నిక్స్ తీసుకుని వచ్చాడు. ఆదరంగో అల్లుణ్ణి చూసి అత్తగారు మర్యాదగా లేచి నిలబడి తను కూర్చున్న స్థూలు అతని కిచ్చింది. "పర్యాలేదండి" అంటూనే అతను కూర్చుంటూ, "ఎలా ఉంది?" అ నడిగేడు భార్య వైపు చూస్తూ. "ఏం బాగుంటుం దండీ? చాలా రక్తం పోయిందంట. అయిదో నెలలో ఇంత పని చేస్తారా, తల్లి ప్రాణం దక్కాల్సింది కాదని డాక్టరమ్మ చాలా కేక లేశారండీ!" అంది అత్తగారు నిష్ఠురంగా. అత నేం జవాబు చెప్పలేనట్లు తల దించు కూర్చున్నాడు. "మీ పెళ్ళం చిన్నతనాన జరిగిందనా ఇంత పని చేశారు? నాకు మొదటి కాన్పుకి పదమూడో సంవత్సరం. కడు పోస్తే కనడమో, దానంతట అది పోవడమో కాని ఈ రకం బలవంతపు ప్రావాలు మే మెరుగం. ఒక మాట పెద్దోళ్ళని అడగటం ఉండాలి. మొదటి బిడ్డ ఆరోగ్యం, తెలివి తర్వాత పిల్లలకి రావంటారు" అం దామె గడగడా. అల్లుడి మొహం ఎర్రబడింది. వెంటనే ఆ అమ్మాయి అది గమనించి తల్లి

పూజించు కారడ విమూల్యనేడు

వైపు మందలింపుగా చూసి ఊరుకోమని నంజు చేసింది.

అవిడ కాస్త కోపంగా వార్డు బయట కెళ్ళి నిలబడింది.

“మీ అమ్మగారికి కోపం వచ్చినట్లుంది అయినా మూడో నెలని నా కెండు కబద్దం చెప్పేవు? అయిదో నెలలో అబార్షన్ చేసుకోమని చెప్పడానికి నేను రాక్షసుణ్ణా? నువ్వేగా ఇ దంత చేసింది?” అన్నాడు భార్యతో బాధగా.

ఆమె అతని చేతిని పట్టుకొని మురిపెంగా చూస్తూ “అమ్మ మాటల్ని పట్టించుకోకండి. నాకే... పిల్లలు ఇష్టం లేక అలా అబద్దం చెప్పాను. ఇంత సీరియస్ నవుతుందనుకోలేదు” అం దామె నవ్వుతూ.

“నీకు న వ్యేలా వస్తుంది? నీ కేమన్నా అయితే నా గతి ఏంటి? నే ననలు బ్రతగ్గలనా?” అన్నా డతను ఆమె వైపు ఎంత ప్రేమగా చూస్తూ.

“అందుకే చేశాను. మీ ప్రేమనీ, అనురాగాన్నీ పూర్తిగా అనుభవించకుండానే ఈ లంపటం దేనికి? పిల్లలు వుడితే మీరు నా ప్రేమలో కొంత భాగం మైనస్ చేసేస్తారని నా భయం. అందుకే ఇంతగా ప్రాణాలకి తెగించి ఈ పనికి పూనుకున్నాను” అం దా అమ్మాయి నీరసంగా నవ్వుతూ.

అతను ఆమె వైపు ఆరాధనగా చూస్తూ- “పిచ్చీ! నీ తర్వాతే నా కెవ రయినా. నిన్ను ప్రేమించనని ఇంత పనికి తెగిస్తావా? ఎంత బాధపడ్డావో చూడు!” అన్నాడు లాలనగా.

ఆమె కళ్ళలో నీళ్ళు నిలిచాయి. “నన్ను స్వార్థపరులా లనుకోండి. ఏమైనా అనుకోండి. మీ ప్రేమని ఎవరికీ వంచలేనండీ - చివరికి పిల్లలకి కూడా” అం దామె ఉద్యేగం మిళితమైన కంఠస్వరంతో.

అత నామె తల నిమిరి పై మవడం వలన వెళ్ళిపోతుంటే యశోధర ఆ ఇద్దరి వైపు చిత్రంగా చూసింది.

వెంటనే ఆమె కళ్ళలో నీళ్ళు నిండుకోసాగాయి. ఆమె తల తలగడలో దూర్చింది.

వివేక్. ఇంతవరకూ రాలేదు. త నంటే అంత అలక్ష్మమా? మోసగించాడా? అందుకు ఆమె మనసు ఏమాత్రం అంగీకరించలేదు.

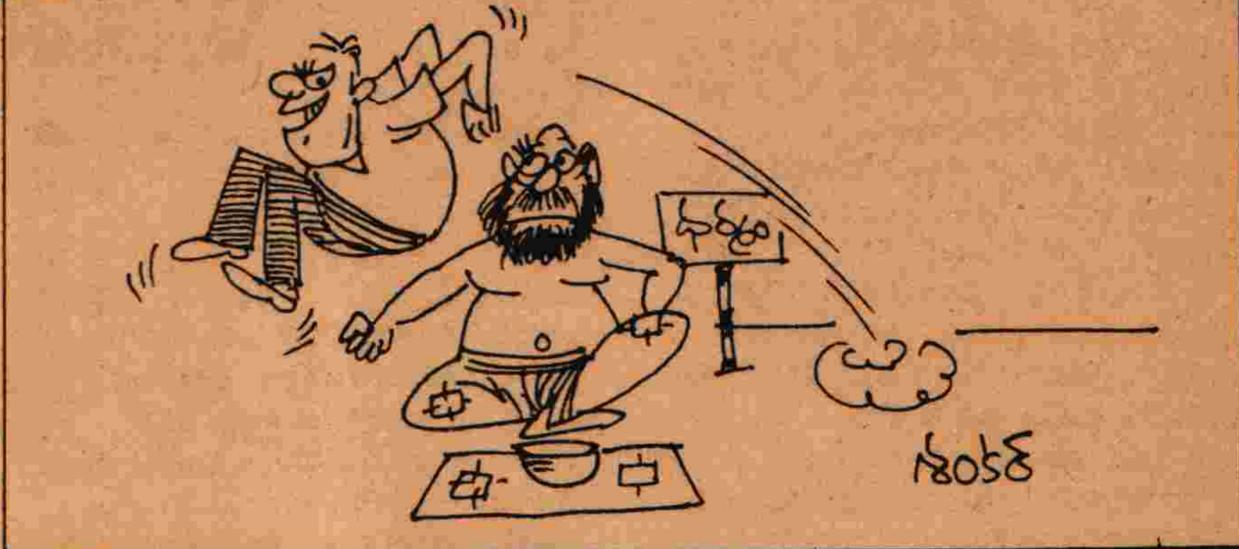
అతని కళ్ళలో నిజాయితీ, అతని మాటల్లో అనూయకత్యం, ప్రేమలో నిష్కల్మషత - మాత్రమే ఆమెకు తెలుసు.

జీవితంలో ప్రే మంటే ఏమిటో - దాని అవసరం ఎంతో అతని వల్లనే తెలుసుకొంది.

అతను తనని వసిపాపలా లాలించాడు. తన ఇండివిడ్యుయాలిటీని గౌరవించేడు. తనని తననుగా ప్రేమించేడు. వాటిని తను వదులుకోలేకపోయింది.

తల్లి ప్రేమ ఎరుగని తనని - తన జీవితానికి, జీవితానికి తననిగా వదిలేసిన అన్నా వదినల ప్రేమ రాహిత్యానికి గురైన తనని వెంటాడి. ప్రేమ చూపులతో వేటాడి గెలిచిన ప్రేమ విలుకాడు.

తనకి ముల్లు గుచ్చుకుంటే అతని కళ్ళలో మెరిసే నీరు. తను అతనివేపు ఒక సెకను చూడకపోతే విల విల లాడే అతని మనసు - తనకి ఎంతో గర్వాన్ని అనందాన్ని కలిగించేవి. అందుకే... తప్ప... తప్పని తెలిసో... తను అతనికి న్యంత మైపోయింది.

అతనికి అదివరకే వివాహమైందన్న విషయం మనసులో ముల్లులా గుచ్చుకున్నా అతని ప్రేమ కోసం ఆ బాధని భరించింది.

అతని మనసు తనదే అని సరిపెచ్చుకుంది. “యశూ! నువ్వు తప్పు దారిలో నడుస్తున్నావు. అతను మగవాడు. భార్య అరోగ్యం బాగోక వుట్టింట్లో ఉంది. అవసరానికి నీతో ప్రేమ నటిస్తున్నాడు. తర్వాత నీ జీవితం ఏ మవుతుంది?” అంటూ గట్టిగా కేక లేసింది ఆమె స్నేహితురాలు, రూమ్మేట్ సుమలత.

“లేదు సుమా. అత నలాంటివాడు కాదు. నా కా నమ్మకం ఉంది” అంది యశోధర ఆమె మాటల్ని భాతరు చెయ్యకుండా.

సుమలత యశోధర వైపు చూసి జాలిగా అంది- “మగవాడి ప్రేమ అవసరం తీరే వరకే. కనిపించని ఆ ప్రేమ కోసం జీవిత మంత ఉంపుడుకత్తెనే పేరు భరిస్తావా? నలుగురూ చేసే అవహేళనకి తల వంచుతావా?”

యశోధర తేలిగ్గా నవ్వి, “నిజంగా అతని ప్రేమ కోసం ఎలాంటి అవమానా నైనా భరిస్తాను సుమా. ప్రేమ రాహిత్యంతో నిరర్థకమైన ఈ సుదీర్ఘమైన జీవితాన్ని సాగించలేను” అంది.

“ఎదు రాయి తగిలేవరకు నీకు అర్థం కాదులే” అంటూ వెళ్ళిపోయింది సుమలత కాస్త కోపంగా.

సుమలత కోపం కాగితపు మంట లాంటి దని యశోధరకి తెలుసు.

ఆ రాత్రి వివేక్ గుండెల మీద తల ఉంచి అతను తల నిమురుతుంటే సుమలత అన్న మాటల్ని చెప్పింది యశోధర.

“నువ్వు నమ్ముతున్నావా?” “లేదు లేదు వివేక్” అంది యశోధర ఎంతో నమ్మకంగా.

ఆ సాయంత్రం ఆమెను గుడికి తీసుకెళ్ళి జేబులోని నల్లపూసలు తీసి ఆమె మెడలో వేసి- “నువ్వు నా భార్యవి. ఇంకా చెప్పాలంటే యు ఆర్ మోర్ డోర్ మై లైఫ్” అన్నాడు ఉద్యేగంత నిండిన కంఠంతో.

దానికే ఎంతో పొంగిపోయింది యశోధర.

మూడు రోజులుగా ఆమె వివేక్ కోసం ఎదురుతెన్నులు చూస్తోంది.

ఎదో భయం. తెలియని ఆందోళన. అదేనా? అది నిజమేనా? అయితే... అయితే అందరూ తనని వే లెత్తి చూపిస్తారా?

యశోధర దిగులుగా పడుకొని ఆలోచిస్తుంది. ఆఫీసు నుండి సుమలత రావడమే నిస్తేజంగా

పడుకొని ఉన్న యశోధర వైపు చూస్తూ, “ఏం జరిగింది?” అంది.

యశోధర జవాబు చెప్పలేదు. సుమలత మెల్లిగా దగ్గరగా వచ్చి “నిన్నే ఏం జరిగిందే?” అంది కసురుతున్నట్లుగా.

యశోధర తల దించుకుని, “పీరియడ్స్ రాలేదు” అంది దిగులుగా.

సుమలత కళ్ళు పెద్దవి చేసి “మై గాడ్. ఈ సంగతి అతనికి చెప్పావా?” అంది.

“అతను రాలేదు.” సుమలత జాలిగా యశోధర వైపు చూసి, “నేను చెబితే విన్నావా? గురుడు తప్పించుకున్నాడు!” అంది.

“లేదు, సుమా, అత నలాంటివాడు కాదు. అతని కెలా ఉందో అని భయంగా ఉంది. ఈ మధ్య దగ్గుతున్నాడు బాగా” అంది యశోధర ఆందోళనగా.

సుమలత యశోధర వైపు కోపంగా చూసి, “ని న్నా దేవుడు కూడా కాపాడలేడు. ఇం కేం- కని జోలలు పాడు” అంది.

యశోధర ఆ మాటకి చిన్నగా నవ్వి “నాకూ అలాగే అనిపిస్తుందే సుమా. ఆ పుట్టబోయే వాడు వివేక్ కన్నా గొప్పవా డవుతా డేమో? వివేక్ లానే నిటారైన ముక్కు చిన్న నోరు...”

“నా శ్రద్ధం, నీ పిండాకూడు! నీ కతని మీద మైకంతో కళ్ళు మూసుకుపోయాయి. ఆ పోలేరమ్మ వస్తేగాని నీ జాతర చెయ్యదు” అంది సుమలత విసురుగా.

“పోలేరమ్మ ఎవరు?”

“అతగాడి లీగల్ పెళ్ళాం”

“చాలా మంచిదట. ఇతని మాటకి నో రెత్తదట.”

“ఆహా! తమ మాట విన్నంత వరకూ పెళ్ళా లంత పతివ్రతలే. తనకి నవతని తెస్తా నంటే... ఏ పెళ్ళాం ఊరుకొంటుందే? చీపురు తిరగేస్తుంది. చివరికి దిక్కుమాలేది నువ్వే. వెంటనే చేసిన త ప్పేదో చేశావు కాని... డాక్టరు దగ్గరకి తగలడు” అంది సుమలత మందలింపుగా.

కాని యశోధరకి అప్పుడే మనసులో ఏదో తెలియని మమకారం క్షణ క్షణానికి వరదకి పెరిగే నీటిమట్టంలా పెరగసాగింది.

రాత్రులు అలాగే మెలకువగా ఉండి పొట్ట మీద చెయ్యి వేసుకుని మమకారంగా తడుముకొనేది.

వారం రోజులు దాటింది. వివేక్ జాడ లేదు. యశోధరలో బెంగ, అనుమానం చేటు చేసుకోసాగేయి. సుమలత హెచ్చరికలు నిజమే

చాలా మంచిదానివి" అన్నాడు.
 యశోధర అతని భుజాల చుట్టూ చేతు లేసి
 పెనవేస్తూ "మళ్ళీ ఎప్పు డొస్తారు?" అ నడిగింది
 ఆశగా.

"రేపు. ఈ రోజు తనని ఆస్పత్రికి తీసుకెళ్ళాలి."
 "తప్పకుండా వస్తారు కదూ?"
 "తప్పకుండా" వివేక్ వచ్చినంత వేగంగానూ
 వెళ్ళిపోయేడు.

*** *** ***

"నువ్వు నా మాట ఖాతరు చెయ్యడంలేదు"
 అంది సుమలత కాస్త కోపంగానూ, బాధగానూ.

"ఏ మాట?"
 "వివేక్ తేగతెంపులు చేసుకో యశు. ను
 వ్యంకా ఊబిలోకే దిగిపోతున్నావు."

"లేదు సుమా. అతను నన్ను ఎంతో
 అభిమానించి ప్రేమిస్తున్నాడు. నేను లేకపోతే
 బ్రతకడు. ఆ ప్రేమ చాలు నాకు"

"అవును. అతనికి నీ వట్ల బాధ్య
 తేముంది?తిండి పెట్టాలా? బట్ట కొనాలా! చివరికి
 నీవు అతని మూలంగా హాస్పిటల్ పా లైతే తొంగి
 చూడాలా! అవసరమైతే అప్పు చేసి మరీ డబ్బు
 ఎదు రివ్వగలవు. ఎప్పుడో ప్రాణం కూడా
 అడుగుతాడేలే!"

"ఛ! మరీ అన్యాయంగా మాట్లాడకు. నాకు
 ఉద్యోగ ముంది. అత నెందు కివ్వాలి? భర్తకి
 అవసరమైతే భార్య ఇవ్వకూడదా? అతను ఊళ్ళో
 ఉంటే గదా ఆనాడు హాస్పిటల్ కి రావడానికి?
 తర్వాత తెలిసి ఎంత బాధపడ్డాడో తెలుసా?"
 అంది యశోధర.

సుమలత వక వకా నవ్వంది యశోధర మాటకి.
 "ఎందుకు నవ్వు?" యశోధర కోపంగా
 చూసింది స్నేహితురాలి వైపు.

"నీ అమాయకత్వానికి. నువ్వు హాస్పిటల్లో ఉన్న
 రోజు వివేక్ ఊళ్ళోనే ఉన్నాడు. పెళ్ళాం ఊరి
 నుంచి వచ్చింది. నేను చీర కొనుక్కొందామని
 అవంతి కెళ్తే ఆవిడకి చీరలు కొంటున్నాడు.
 అక్కణ్ణుంచి అమరావతికి సినిమాకి వెళ్ళడం
 కళ్ళారా చూశాను."

సుమలత మాటలకి యశోధర కళ్ళలో నీళ్ళు
 నిండాయి.

"ఇ దంత నిజమా?" అంది కన్నీరు
 ఆవుకొంటూ.

సుమలత ఆమె దగ్గరగా వచ్చి "అబద్ధం చెప్పి
 నిన్ను బాధపెడితే నా కే మొస్తుంది? ఆ రోజే
 చెబితే నువ్వు పీ లవుతవని దాచాను. రోజూ వా
 ళ్ళిద్దరూ స్కూటరు మీద ఎక్కడో చేట కనిపిస్తూనే
 ఉంటారు. అతను భార్యని అపురూపంగా
 చూసుకుంటున్నాడు. ఇక నీ దగ్గరికి డబ్బు కోసం
 తప్ప రాడు" అంది.

యశోధర దుఃఖం ఆవుకోలేక స్నేహితురాలి
 గట్టిగా వట్టుకొంది.

"ప్లీజ్, ఏడవకు. జరిగిపోయింది పీడకలలా
 మరచిపో. అతను విదిలించే ముష్టి ప్రేమ కోసం
 విలువైన జీవితాన్ని పాడుచేసుకోకు. నీ
 తెలివితేటల్ని చదువునీ సానపెట్టి సార్థకం
 చేసుకో. వ్యక్తిత్వాన్ని నిలబెట్టుకో" అంది సుమలత
 అనునయంగా.

"కాని... కాని..."
 "ఎంటో చెప్పు"
 "నేను మళ్ళీ ప్రెగ్నెంట్ ని సుమా" అంటూ తల
 దించుకుని ఏడ్చింది యశోధర.

సుమలత కళ్ళు ఆశ్చర్యంతో పెద్ద వయ్యాయి.
 "మళ్ళీ బుద్ధి తక్కువగానే ప్రవర్తించేవా?"
 "అతను... అతను... కావా లంటే... నే!"
 "అతను కావా లన్నాడా? సరిగ్గా చెప్పు" అంది
 సుమలత కోపంగా.

"అవును సుమా. ఆవిడకి పిల్లలు వుట్టరని
 డాక్టర్లు చెప్పేరట. వివేక్ కి పిల్ల లంటే చాలా
 ఇష్టం. అందుకని నా వల్ల కని పావని ఆమెకిస్తా
 నన్నాడు. అందుకు ఒప్పుకొన్నాను" అంది
 అవరాధిలా తల దించుకొని.

"ఆహా! త్యాగమూర్తి! నీ డబ్బు; నీ సుఖం
 అన్నీ త్యాగం చెయ్యడంతో పాటు అతని కోసం
 బిడ్డని కని లోకనింద వడటాని కూడా సిద్ధపడ్డా
 వన్నమాట. ఇంత పిచ్చివాళ్ళు కూడా ఉండటం
 అతని లాంటి పాలిట వరం!"

యశోధర జవాబు చెప్పలేదు.
 సుమలత లేచి నిలబడింది.

"బాగా ఆలోచించుకో యశు! మనసు
 ప్రేమించిన వాళ్ళకి మనం ప్రాణం ఇచ్చినా
 తప్పులేదు. కాని మనసు అవతలివాళ్ళు మన
 బలహీనత గ్రహించి అవసరాలకి
 వాడుకొంటున్నారని తెలిసి కూడా
 ఉపయోగపడటం క్షమించరాని బలహీనత!"
 అంటూ వెళ్ళిపోయింది సుమలత.

ఆ సాయంత్రమే యశోధర తిరిగి హాస్పిటల్ కి
 వెళ్ళింది.

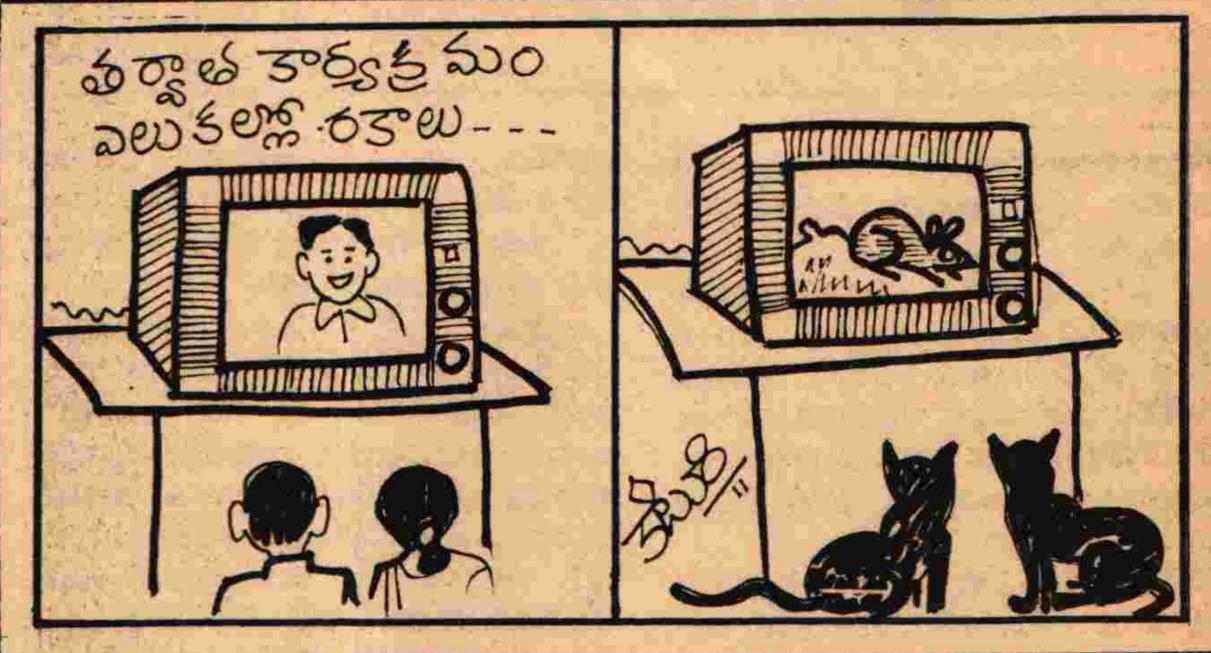
రూమ్ కి వచ్చిన వివేక్ చేతిలో ఓ చిన్న స్లిప్ తో
 పాటు నల్లపూసలదండ అతని చేతిలో పెట్టింది
 సుమలత.

"ఏం టీడి?" అన్నాడు వివేక్ అందుకొంటూనే.
 "చూడండి" అంటూ అక్క ణ్ణుంచి
 వెళ్ళిపోయింది.

వివేక్ స్లిప్ తెరిచి చదివేడు.

"ప్రేమ రాహిత్యానికి గురైన నేను దానికోసం
 మీకు రెండే భార్యగా ఉండటానికీ, చివరికి లోకం
 చేత కీప్ అని అనిపించుకోవడానికీ సిద్ధపడ్డాను.
 డబ్బు గాని, నగలు గాని మామూలు భార్యల్లా
 అడిగి మిమ్మల్ని సతా యించలేదు. నన్ను నన్నుగా
 గుర్తించాలని, మీ ప్రేమ పొందితే చాలని
 ఆశపడ్డాను. అందుకే మీ కోసం బిడ్డని కనడానికీ,
 మిమ్మల్ని తండ్రిని చేసి సంతోషపెడదామని కూడా
 తెగించేను. కాని... నేను ఒంటరిగా ఆస్పత్రిలో మీ
 రూపాన్ని తుడిచేయడానికి బల్ల ఎక్కినప్పుడు మీ
 రదే సమయానికి ఊరి నుండి వచ్చిన మీ ఆవిడకి
 నా దగ్గర తీసుకొన్న డబ్బుతో చీరలు కొని, పికార్లు
 తిప్పుతున్నారన్న నిజాన్ని
 భరించలేకపోతున్నాను. ఇది అనూయ కాదు -
 ఆవేదన! నా కిప్పటికీ తెలిసింది - ఏమీ కాను
 నేను!

పగిలిన హృదయాన్ని అతుకులు
 వేసుకుంటున్న నన్ను మ రెప్పుడూ కలిసే
 ప్రయత్నం చేయకండి - యశోధర."

రాగం-భావం

మనసులోని మానభావం
 పలికించేదే రాగం
 తనువులోని అణువణువును
 కదిలించేదే భావం!
 ఎండిమోడులై పగిలిన గుండెలు
 కొండశిలలుగా పొగలిన ఎదలు
 తలపు చిరుగులతో
 వలపు బిగువులతో
 పరిణమించితే - అది రాగం
 పరవశించితే - అది భావం!
 పలుకు పలుకులో జీవననాదం
 చిలికించేదే భావం!

ప్రతిపదమంజుల శ్రుతిలో జతిలో
 సమతను చాటేదే రాగం!
 జీవన రాగం - మమతా భావం
 కలసినచో - ప్రకృతి కావ్యం!
 ఎద ఎద లోపల నిదురించే
 మానవత్యమే మేలు కొలిపితే
 అది అమృత మధుర రాగం!
 అణగారిన జనజీవనతతిలో
 స్పందన కలిగిస్తే అది
 అరుణ కిరణ భావం!

- దినకర్